

Galerie Haije Gemser

„De openingstijden? Het is heel simpel: op afspraak of op goed geluk." Oud Velsen heeft sinds kort een echte galerie. Haije Gemser toverde de royale hal van zijn woning om in een expositieruimte, waar hij eigen werk aanbiedt. Het idee ontstond toen Haije en partner Renee Bosma hun huis aan de Torenstraat 4 aan het opknappen waren. „Eigenlijk was de hal over. Groot en ruim, en er hingen alleen maar jassen. Waarom hangen we er niet een paar schilderijen, zei ik toen", verklaart Renee. „Ik ben zijn grootste supporter, maar vind het leuk als ook anderen er van kunnen genieten. Het is toch zonde als doeken bijvoorbeeld op zolder staan." Inmiddels hangen in de hal achttien werken. Olieverf, aquarellen, etsen en gouaches. Wie ze wil zien, moet eens een kijkje gaan nemen. „Want we vinden het leuk als mensen komen, ook al kopen ze niks."

Galerie Haije Gemser, Torenstraat 4 1981 BC Velsen-Zuid
telefoon 0255-514936. Openingstijden op afspraak of op goed geluk.

Roodschapper, ingang - Haije Gemser

De Stichting

Stichting Het dorp Velsen is in 1967 opgericht en zet zich in voor behoud en herstel van dit bijzondere plaatsje. De stichting behartigt de monumentale belangen van het dorp, brengt publicaties uit, en informeert bewoners en andere belangstellenden over zaken die samenhangen met monumentenzorg. Daarbij wordt in alle onafhankelijkheid zonder een cent subsidie gewerkt. Activiteiten worden betaald uit bijdragen van donateurs en sponsors. Het bestuur van de stichting bestaat uit dorpsbewoners en enkele deskundigen/geïnteresseerden die elders wonen. Samenstelling: Rob Stam (voorzitter), Thea van Heiningen (secretaris), Jan-Willem Bruntink, Bas van Gent, Arthur Maandag, Siebe Rolle en Jan Zeeuw. Voor nadere inlichtingen: Rob Stam, Torenstraat 15, tel. 0255-521711.

(Advertentie)

Het Roode Hert

Restaurant "Het Roode Hert"
Zuiderdorpstraat 15
1981 BG Velsen-Zuid

*tel. (0255) 515797 * fax (0255) 523155 * Mobiel (06) 50201150
* Email info@roodehert.nl * Internet www.roodehert.nl
* geopend van dinsdag t/m zondag

31e jaargang nr. 3
december 1999

Stichting Het Dorp Velsen Nieuwsbrief

Alweer de laatste Nieuwsbrief van dit jaar en van deze eeuw. In dit nummer geen beschouwingen over het wel en wee van het dorp Velsen in de achter ons liggende eeuw; ook geen vooruitblikken op het nieuwe millennium. Wel aandacht voor klein, groot en oud nieuws over o.a. de gang van zaken rond het raadhuisproject, kunst in het dorp, het cachot en een terugblik op Monumentendag.

Cachot opgeknapt

Waar eens landlopers en dronkaards hun vergrijpen konden overdenken, heeft de Stichting Het Dorp Velsen al geruime tijd haar clublokaal. Het huidige gebouw dateert uit 1926; op een kaart uit 1915 is ook al sprake van een cachot op deze plek. Deze stond in de tuin van gemeenteveldwachter De Ruijter die toen in de Middendorpstraat woonde. Zo kon hij zijn gasten goed in de gaten houden. Voordien maakten de arrestantenlokalen deel uit van het raadhuis aan de Torenstraat. Toen het raadhuis in 1926 aan de noordzijde opnieuw werd uitgebreid, werden de arrestanten in twee cellen in de Middendorpstraat opgesloten.

Echte zware criminelen kwamen hier niet terecht. Het waren vooral zwervers en fervente bezoekers van de talrijke cafe's die het dorp aan het begin van deze eeuw telde. Overmatig drankgebruik was dan ook vaak aanleiding

voor inrekening. Tijdens de jaarlijkse koemarkt zat het cachot al snel vol. Legendarisch is het verhaal van twee beschonken zee-lieden die, vanwege een ruzie met de bootsman, van boord sprongen ter hoogte van het dorp. Na een achtervolging en een stevige vechtpartij werden zij alsnog in de kraag gevat en ter ontuchtering ingesloten. Met de komst van het politiebureau en het cellencomplex aan de Briniostraat kregen arrestanten een wat gerieflijker onderkomen. Het cachot is daarna als werkruimte, atelier en als expositieruimte gebruikt. Het afgelopen jaar is het gebouwtje van binnen opgeknapt. De wanden zijn geschilderd, er is een kachel geplaatst en er is flink opgeruimd. Tevens is de ruimte beter geschikt gemaakt voor exposities. Alleen de twee zware celdeuren herinneren nog aan de tijden van weleer.

Uitgever van de Stichting Het Dorp Velsen: Medelidie A. Mandag en Rob Stam, Torenstraat 15, Velsen-Zuid, jaargang, Nr. Drie

Monumentennieuws

In het dorp Velsen staan talrijke monumenten. Het onderhoud ervan vraagt van de eigenaar meer zorg dan voor een gewone woning; vanwege specifieke vormen en bouwmaterialen zijn monumenten kwetsbaarder. De Monumentenwacht Nederland verricht al meer dan 25 jaar inspecties aan grote en kleine monumenten en informeert en adviseert over werkzaamheden die voor een goed onderhoud nodig zijn. Het inschakelen van de inspecteurs kan kostenbesparend werken bij specifieke en reguliere onderhoudswerkzaamheden. Mede dankzij diverse subsidies kan de Monumentenwacht monumenteneigenaren een goedkoop abonnement aanbieden. Voor nadere informatie: Stichting Federatie Monumentenwacht Nederland, telefoon 033-4790770.

Goed nieuws voor degenen die, al of niet op advies van de Monumentenwacht, besluiten tot restauratie van hun pand. De kosten voor het maken van een restauratieplan worden tot een maximum van f 2.500,- vergoed wanneer de monumenteneigenaar het plan gaat realiseren. De kosten worden vergoed uit het Nationaal Restauratiefonds. Nadere informatie over deze zgn. plankosten regeling is verkrijgbaar bij dit fonds, telefoon 033-2539439.

Over geld gesproken. Over enkele maanden moet het belastingformulier weer worden ingevuld. Voor rijksmonumenten geldt een aparte fiscale regeling voor de aftrek van onderhoudskosten en eigenaarslasten. Informatie hierover bij de Rijksdienst voor de Monumentenzorg (telefoon 030-6983211) en bij de Belastingdienst in Haarlem.

Een stroom bruidsparen

Het was een schot in de roos. Op de jaarlijkse landelijke monumentendag, 11 september, organiseerde de Stichting Het Dorp Velsen in het Oude Raadhuis een tentoonstelling met oude bruidsfoto's. Een groot aantal paren had de kiekjes vooraf opgestuurd na een oproep in de media. Zo'n veertig stellen maakten bovendien gebruik van de mogelijkheid om zich op deze fraaie zaterdag gratis nog eens te laten fotograferen.

Alle betrokkenen hebben de door Piet Korpershoek gemaakte foto's inmiddels thuis gestuurd gekregen. Intussen was de expositie, die twee weken later ook tijdens de Velsse Jaarmarkt geopend was, niet alleen bij de bruidsparen een trekpleister. In totaal werden meer dan duizend bezoekers geteld.

Hoe verder met het raadhuis

Het door de Stichting Het Dorp Velsen opgestelde plan 's Gravenlust is goed ontvangen. Het plan gaat uit van een zakelijk en cultureel gebruik met een ruimte voor de Archeologische Werkgroep Velsen, ateliers voor kunstenaars, een expositie-ruimte in de raadszaal eventueel in combinatie met een ruimte voor het gemeentelijk kunstbezit en kleine kantoorunits. Na de feestelijke presentatie op Monumentendag is de Initiatiefgroep 's Gravenlust opgericht. In deze groep zitten vertegenwoordigers van de Archeologische werkgroep, het Kunstenaarscollectief Velsen, de stichting Felison en de Stichting Het Dorp Velsen. Tevens zijn twee onafhankelijke deskundigen gevraagd deel te nemen. Het doel van de groep is voor de zomer van 2000 te komen met een verdere uitwerking van het plan. Hierin zal worden aangegeven op welke wijze de verschillende activiteiten bij elkaar gebracht kunnen worden en hoe het geheel wordt betaald en georganiseerd. Pas dan kan door de gemeenteraad een definitief besluit worden genomen over de nieuwe bestemming van het gebouw.

Oud Nieuws

In deze rubriek aandacht voor berichten die 50 jaar geleden in de IJmuider Courant stonden. Terwijl het echt winter is, woedt in de regio een witbroodoorlog. Verder aandacht voor Velsse- beek Het buitenhuis, thans een advocatenkantoor, staat er fraai bij, maar dat was ooit anders. Begin 1950 blijkt de zolder in zo'n slechte staat dat het geld dat de gemeenteraad beschikbaar had gesteld voor een opknappbeurt, niet voldoende was.

Bouwvallige zolder van „Velsse- beek” vraagt meer geld dan gedacht was.
 In de vergadering van 27 September 1949 werd een credit van f 11.000 beschikbaar gemaakt voor het oprichten van een teken- „Velsse-beek” tot dienste van Openbare Werken.
 Bij het uitvoeren daarvan bleek de zolder in een dermate slechte staat te verkeeren, dat het genoemde bedrag niet toereikend werd geacht voor de uitvoering van een zoldervernieuwing. Volgens de van verschillende aannemers ontvangen prijsopgaven zullen de totale verbouwingskosten f 12876 bedragen. Voorts bleek bij de uitvoering van het timmerwerk, dat grote gedeeltes van de vloer van de achterzijde van het gebouw (de borstwering boven de zoldervloer) dringend uitwisseling van de zoldervloer vereisen van herstelling van deze gebreken werden geraamd op f 2350.
 De gemeentelijke verbouwings- en her- van rond f 16000. Aan de gemeenteraad wordt voorgesteld een aanvullend credit van f 2000 te verlenen.

Wittebroodprijs blijft in Velsen 35 cent

In Beverwijk dezelfde politiek
 Na een bezinnende vergadering van de Velense broodbakkers hebben zij het algemene stemmen op één en besluiten, de prijs v. wittebrood voorlopig niet te verhoogen en haar dus op 35 cent te houden.
 Behalve enkele vertegenwoordigers van de Nederlandse Bakkers-Stichting en een aantal bakkers uit Haarlem was het volledige bestuur van de Velense bakkersorganisatie aanwezig.
 Na aantele en vaak ruime besprekingen werd besloten de broodprijsverhoging, voortvloeiende uit de verhoging der wheelprijzen, voortaan niet te verhoogen. Een der aanwezige bakkerspotmon- den. Een der aanwezige bakkerspotmon- den. Een der aanwezige bakkerspotmon- den. Een der aanwezige bakkerspotmon- den.

log. Verder aandacht voor Velsse- beek Het buitenhuis, thans een advocatenkantoor, staat er fraai bij, maar dat was ooit anders. Begin 1950 blijkt de zolder in zo'n slechte staat dat het geld dat de gemeenteraad beschikbaar had gesteld voor een opknappbeurt, niet voldoende was.

Twee nieuwe monumenten

Oud Velsen heeft er binnenkort twee nieuwe rijksmonumenten bij. De gemeenteraad ging op 15 december akkoord met het voorstel om twee panden een betere bescherming te geven. het gaat daarbij om het Oude Raadhuis, Torenstraat 5 en 7, en om het pand Kerkesingel 1, de pastorie waar dominee Hoekstra woont. De plaatsing op de lijst past in het streven wat jongere markante gebouwen uit de periode 1850-1940 ook te beschermen.

Het Oude Raadhuis dateert uit het begin van de 20e eeuw. De pastorie van de Nederlands Hervormde Kerk is in 1888 gebouwd.